

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris VWS

Deadline: 22-04-2021

PG

5.1.2e

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e

T 06 5.1.2e

M

5.1.2e @minvws.nl

Datum document

9 april 2021

Kenmerk

2343363-1006606

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Deft	Voorbespreking behandeling initiatiefvoorstel kinderopvang en vaccinatie EK
Vergaderdatum en tijd	23 april 10u
Vergaderplaats	Webex

Paraaf directeur

1 1 Aanleiding en doel overleg

De voorbespreking van de behandeling van het initiatiefvoorstel van Raemakers en Van Meenen (D66) in de EK op 18 mei a.s.. Een dossier wordt momenteel in afstemming met SZW voorbereid. Er zijn twee voorbesprekingen gepland; één op 23 april en één op 11 mei. Vanwege de korte deadlines wordt het dossier 'getrapt' aangeleverd; voor de bespreking van 23 april in ieder geval de Q&A's van VWS, de spreektekst met de kabinetsappreciatie en relevante achtergronddocumenten. Het dossier van 11 mei zal compleet zijn en ook Q&A's van SZW bevatten en evt aanpassingen nav de bespreking op 23 april.

2 Deelnemers overleg

Genodigden zijn:

5.1.2e en 5.1.2e, vaccinatiezorg

5.1.2e, 5.1.2e

5.1.2e, 5.1.2e

3 Te bespreken punten

- In het dossier voor nu de spreekschets voor de minister van SZW en de Q&A's voor u (bijlagen 1 en 2).
- Graag akkoord en/of opmerkingen op de lijn van de spreekschets en de Q&A's.

- Indien gewenst kunnen we toelichting geven op de stand van zaken wat betreft COVID-vaccinatiebewijzen. De Q&A's over het vaccinatiepaspoort zijn afgestemd met PDC-19.

Error! Unknown document property name.
Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

4 Advies en toelichting

Het debat zal grotendeels gevoerd worden tussen de indieners en de senatoren van de Eerste Kamer. De minister van SZW en u zijn aanwezig om de appreciatie van het kabinet uit te dragen en vragen aan het kabinet op uw respectievelijke beleidsdossiers te beantwoorden. Aangezien het initiatiefvoorstel van D66 een wijziging van de Wet Kinderopvang betreft, zal de minister van SZW de appreciatie op zich nemen, conform het in de MR afgestemde kabinetsstandpunt. De beantwoording van vragen zal tussen u en de minister van SZW verdeeld worden op basis van inhoud.

Het initiatiefvoorstel van D66 (Bijlage 4)

Het voorstel is op 18 februari 2020 in de TK aangenomen. In de Tweede Kamer heeft een Kamermeerderheid van 109 stemmen voor het voorstel gestemd. Partijen die tegen stemden, waren CDA, SP, ChristenUnie en SGP. Als dezelfde partijen in de Eerste Kamer tegen zouden stemmen, zou er een meerderheid van 56 zetels in de Eerste Kamer zijn. (bijlage 17)

De indieners stellen voor de Wet Kinderopvang (WKO) te wijzigen. Het initiatiefvoorstel beoogt transparantie op de markt van kinderopvang tot stand te brengen, zodat ouders een goed geïnformeerde keuze kunnen maken over de opvang van hun kind. Tevens is het doel van het voorstel om kinderopvangorganisaties transparantie te bieden over de juridische toelaatbaarheid van een weigeringsbeleid.

Kernpunt van het initiatiefvoorstel is om de WKO uit te breiden met een artikel dat regelt dat kinderopvangorganisaties de wettelijke mogelijkheid krijgen om een beleid te voeren dat ertoe leidt dat uitsluitend of nagenoeg uitsluitend kinderen worden toegelaten die aantoonbaar deelnemen aan het RVP. Bij nota van wijziging is aan dat artikel een lid toegevoegd dat beoogt buiten twijfel te stellen dat, voor zover het weigeringsbeleid indirect onderscheid op grond van godsdienst of levensovertuiging met zich brengt, zulk onderscheid per definitie objectief gerechtvaardigd is in de zin van artikel 2, eerste lid, van de Algemene Wet Gelijke Behandeling (hierna: Awgb).

Na ontvangst van het initiatiefvoorstel heeft de Eerste Kamer de Afdeling advisering van de Raad van State verzocht voorlichting te geven over de bovengenoemde nota van wijziging, die regelt dat het maken van indirect onderscheid op grond van godsdienst of levensovertuiging gerechtvaardigd is in de zin van de Algemene wet gelijke behandeling.

- De Afdeling advisering¹ merkt onder meer op dat de wetgever terughoudend dient te zijn bij het maken van zulke uitzonderingen, de belangenafweging en daarop gebaseerde rechtvaardiging voor indirect onderscheid tot nu toe niet gegeven is en dat transparantie op zichzelf nog niet een voldoende rechtvaardiging voor een weigeringsbeleid vormt.
- In reactie hierop², geven de initiatiefnemers aan dat zij de bescherming van de rechten en vrijheden van ouders en van hun kinderen naar voren

¹ Kamerstukken I, 2019/20, 35049, E

² Kamerstukken I, 2019/20, 35049, G

brenge(n) als het legitieme doel dat vereist is voor een objectieve rechtvaardiging van indirect onderscheid. Zij geven daarbij wel aan dat bij de indiening en de behandeling van het wetsvoorstel ook gezondheidsoverwegingen een belangrijke rol gespeeld hebben en dat zij er 'geen enkele moeite mee' hebben 'om zich voor de rechtvaardiging van het indirect onderscheid, die voor het wetsvoorstel is vereist, mede te baseren op de bescherming van de volksgezondheid'. (zie bijlage 7)

Error! Unknown document property name.
Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

De kabinetsappreciatie

- Bij de behandeling van het voorstel van D66 in de Tweede Kamer op 6 februari jl., was al een kabinetsstandpunt overeengekomen. Het standpunt was om het initiatiefvoorstel te ontraden. De belangrijkste redenen hiervoor waren:
 - het voorstel biedt geen oplossing voor het eigenlijke probleem van de lage vaccinatiegraad;
 - dat wat de indieners met het voorstel willen bereiken, kan nu al. Kinderopvangorganisaties kunnen hier als private organisaties al hun eigen beleid in vaststellen;
 - het is onwenselijk om de oplossing op het bordje van de kinderopvangsector te leggen;
 - dit voorstel leidt mogelijk tot clustering van ongevaccineerde kinderen en daarmee tot een verhoging van de infectierisico's.
- Vanwege de nota van wijziging en daarop gegeven voorlichting van de afdeling advisering van de RvS is in de MR van 6 november een nieuw kabinetsstandpunt vastgesteld (bijlage 3). Het kabinetsstandpunt op het nieuwe voorstel is eveneens om dit voorstel te ontraden. De belangrijkste redenen hiervoor zijn dezelfde als hiervoor genoemd. Tav de toevoeging in de nota van wijziging dat het maken van indirect onderscheid op grond van godsdienst of levensovertuiging gerechtvaardigd is in de zin van de Algemene wet gelijke behandeling is het kabinet van oordeel dat de rechtvaardiging van het indirecte onderscheid onvoldoende onderbouwd is. Hier komt nog bij dat in de nota van wijziging een evaluatietermijn van twee jaar wordt voorgesteld om de effectiviteit van de wet te bepalen. Deze termijn is te kort om, mede gelet op de voorbereidingstijd van een dergelijke evaluatie, de effecten van de wet goed te kunnen bepalen.

De Eerste Kamer heeft zowel de indieners als het kabinet tweemaal schriftelijke vragen gesteld. De antwoorden vanuit het kabinet en vanuit de indieners zijn bijgevoegd in het dossier (bijlage 9-15).

Verzoek om advies aan het college voor de rechten van de mens

Na ontvangst van de antwoorden vanuit het kabinet en de indiener, heeft de EK een discrepantie geconstateerd in de beantwoording vanuit kabinet en indieners als het gaat om de mogelijkheid om in concrete situaties alsnog het college van de rechten van de mens te consulteren; het kabinet betoogt dat dit na inwerkingtreding van dit voorstel nog steeds mogelijk is, de indieners betogen dat dit dan niet meer mogelijk is. De EK heeft het college daarom om advies hierover gevraagd.

Stand van zaken op COVID-vaccinatiepaspoort

De EC heeft op 17 maart een concept verordening gepresenteerd die lidstaten

kader biedt als het gaat om de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele vaccinatie-, test- en herstelcertificaten, ter bevordering van het vrije verkeer van personen. De verordening verplicht lidstaten vaccinatie-, test-, en herstelcertificaten uit te geven en te accepteren, maar de verordening gaat niet in op welke versoepeling van maatregelen een vaccinatiestatus of een ander (test- of herstel) certificaat moet gunnen. Het kabinet heeft altijd gesteld dat er geen vaccinatieplicht in Nederland komt en wil pas vaccinatiebewijzen in Nederland inzetten als er meer bekend is over de invloed van vaccineren op transmissie van het virus en als een aanzienlijk deel van de bevolking gevaccineerd is. Mocht een vaccinatiebewijs in Nederland ingezet worden, dan blijft er altijd het alternatief van een negatieve testuitslag mogelijk.

Het kabinet heeft daarnaast de Gezondheidsraad gevraagd om een ethisch en juridisch afwegingskader rondom vragen bij COVID-vaccinatie. Ook de Gezondheidsraad constateert dat het een vrijheid van private partijen is om een vaccinatiebewijs als voorwaarde te stellen voor toegang, zolang ze binnen de grenzen van relevante wet- en regelgeving (zoals discriminatieverbod, Awbg, privacywetgeving) blijven. Dit is dus in lijn met de kabinetsappreciatie op het voorstel van D66. Ook stelt de Gezondheidsraad dat private partijen een belangenafweging moeten maken en aantonen dat een vaccinatiebewijs een gerechtvaardigd doel dient. Dit kunnen ze doen op basis van het kader dat de GR heeft opgesteld. Tot op heden zijn er nog geen formele vereisten die aan private partijen worden gesteld. Mocht er meer informatie komen (bijvoorbeeld na het GR advies over de rol van transmissie na vaccinatie), zal hier eventueel nadere besluitvorming op volgen.

Error! Unknown document property name.
Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

NB. Opgenomen in het dossier is:

- Bijlage 1 Spreekschets appreciatie kabinet
- Bijlage 2 Q&A's VWS
- Bijlage 3 Kabinetsstandpunt zoals behandeld in MR
- Bijlage 4 Wetsvoorstel
- Bijlage 5 Memorie van Toelichting
- Bijlage 6 Advies Raad van State op initiatiefvoorstel
- Bijlage 7 Voorlichting RVS op verzoek van EK
- Bijlage 8 Reactie initiatiefnemers op voorlichting RVS
- Bijlage 9 Voorlopig verslag (vragen aan initiatiefnemers & regering 13-10-20)
- Bijlage 10 Memorie van antwoord initiatiefnemers
- Bijlage 11 Reactie van de regering op de vragen EK
- Bijlage 12 Voorlichting RVS inzake voorwaardelijke kinderopvang
- Bijlage 13 nader voorlopig verslag EK met vragen 19-01-21
- Bijlage 14 Nadere memorie van antwoord initiatiefnemers
- Bijlage 15 Nadere reactie van de regering
- Bijlage 16 Kabinetsreactie op advies 'Prikken voor elkaar'
- Bijlage 17 Verslag schriftelijke inbreng TK op initiatiefvoorstel Raemakers